

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Prefața

În acest raport, sunt prezentate rezultatele „Evaluării capacității de absorbție a Programului Operațional pentru Asistență Tehnică”. Evaluarea a fost realizată în perioada ianuarie - iunie 2012 de Ecorys Nederland BV în consorțiu cu LIDEEA (L&G Business Services SRL), pentru Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, Ministerul Afacerilor Europene.

O parte importantă a studiului a fost reprezentată de realizarea previziunii legate de absorbția programului operațional. Echipa de evaluare nu numai că a realizat previziunile în baza datelor disponibile, dar a furnizat clientului și beneficiarului inclusiv instrumentul actual de previziune, Lothar+. Drept rezultat, previziunile prezentate în acest raport nu sunt statice, ci pot fi ajustate în funcție de noile evoluții din cadrul programului. Prin adaptarea modelului Lothar la situația din România (Lothar+) și prin furnizarea efectivă a acestuia către client și beneficiar, echipa consideră că a adăugat o valoare importantă rapoartelor de evaluare în sine.

Echipa a lucrat cu mult entuziasm la această evaluare care a prezentat multe provocări. Am dori să mulțumim tuturor celor care au cooperat la realizarea acestui studiu prin participarea la interviuri, focus grupuri și prin furnizarea datelor necesare. În plus, am dori să mulțumim clientului, beneficiarului și comitetului de coordonare pentru comentariile acestora.

Echipa de evaluare,
București, iunie 2012

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rezumat

Obiectivul acestei evaluări este:

de a îmbunătăți calitatea, eficacitatea și coerența asistenței prin furnizarea unei analize riguroase a potențialului de absorbție a POAT, precum și a riscului neutilizării fondurilor alocate programului, prin evaluarea pericolului dezangajării automate a fondurilor în anii următori și prin realizarea unor propuneri de opțiuni adecvate de realocare a posibilelor fonduri neutilizate în cadrul programului sau către alte programe.

În acest scop, s-a răspuns la următoarele întrebări de evaluare:

- Până la sfârșitul perioadei de programare, vor fi utilizate în totalitate alocările pentru AP2 și AP3, în situația în care nu sunt adoptate măsuri suplimentare (de exemplu, noi costuri eligibile/ noi activități/ noi aplicanți/ noi grupuri țintă etc)?
- În ce măsură și în ce mod capacitatea redusă a beneficiarilor afectează planificarea și gestionarea proiectelor finanțate din AP2 și AP3? Care sunt sarcinile/ responsabilitățile beneficiarului care pot fi externalizate?
- Există schimbări referitoare la costuri eligibile/ activități/ aplicanți/ grupuri țintă etc care pot fi introduse, ce ar putea asigura creșterea cererii/ absorbției de fonduri din AP2 și AP3? Dacă da, vor schimba acestea în mod semnificativ probabilitatea utilizării depline a alocărilor financiare pentru AP2 și AP3 până la sfârșitul perioadei de programare?
- Care este potențialul de cheltuire a fondurilor din AP1 în anii următori, având în vedere evitarea dezangajării automate pentru POAT?
- Există noi costuri eligibile/ activități/ aplicanți/ grupuri țintă etc. care ar putea fi adăugate la cele deja eligibile astfel încât să se asigure creșterea absorbției pentru AP1?
- Care sunt opțiunile de realocare a fondurilor neutilizate (în cadrul PO sau către alte PO) și care ar fi efectele asupra țăntelor indicatorilor și a obiectivelor generale și specifice ale programului?

Situația actuală și pericolele legate de dezangajare

În baza proiectelor contractate curente, putem observa următoarele tendințe:

- Axa Prioritară 1:
 - 121% contractare, până la sfârșitul anului 2013, luând în considerare accelerarea implementării din perioada ianuarie – mai 2012
 - Domeniul major de intervenție 1.1 (DMI 1.1) depășește restul programului în ceea ce privește contractarea, plățile și certificarea
- Axa Prioritară 2:
 - Contractarea a rămas în urmă, plata și certificarea pentru 2012 ar putea fi sub valoarea N +3/2
 - Pe baza datelor disponibile până în mai 2012, numai 13,4% din alocările pentru AP2 ar fi utilizate până la sfârșitul anului 2013
- Axa Prioritară 3:
 - Nivel de contractare puțin mai bun, dar plata și certificarea sunt scăzute.
 - Pe baza celor mai recente informații, disponibile până în mai 2012, contractarea va fi de 18,4% în anul 2013, având un impact negativ asupra plății și cerificării,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Principalul rezultat generat de LOTHAR+ pe baza informațiilor la 31.05.2012 este că, exceptând DMI 1.1 și DMI 2.3, toate celelalte domenii majore de intervenție sunt în pericol de dezangajare în 2012 și după 2012¹.

DMI 1.1. nu este în pericol de dezangajare până în 2014, dar pentru DMI 2.3 se preconizează intrarea într-un deficit de certificare, începând cu anul următor. La nivelul POAT nu există pericol de dezangajare în 2012, dar programul se va confrunta cu riscuri semnificative începând cu anul următor, chiar dacă se iau în calcul proiectele din portofoliu. Pe de o parte, ritmul certificării a crescut în prima jumătate a anului 2012, parțial datorită faptului că cererile de plată către Comisie au fost suspendate în a doua jumătate a anului 2011. Pe de altă parte, în 2013 se va aplica atât regula N+3 pentru 2010, cât și regula N+2 pentru 2011, ceea ce va conduce la o creștere abruptă a țintei de dezangajare și la o presiune crescută în a o atinge.

Factorii care obstrucționează capacitatea de absorbție

Există mai multe aspecte care împiedică absorbția fondurilor:

- Proceduri îndelungate de aprobare și semnare de la nivelul beneficiarului
- Capacitatea limitată a beneficiarilor (în special pentru AP2 și AP3)
- Proceduri de achiziții complicate
- Piața de consultanță imatură
- Criza economică (cofinanțare redusă)
- Supraestimarea fondurilor necesare pentru POAT:
 - Analiza insuficientă a cadrului legal necesar pentru implementare (achiziții publice)
 - Supraestimarea nevoilor legate de echipamente
 - Subestimarea numărului de angajați și a calificării acestora
 - Supraestimarea costurilor anumitor activități necesare pentru îndeplinirea obiectivelor.

În special în ceea ce privește AP2 și AP3, există o problemă legată de capacitatea beneficiarilor de a absorbi fondurile. Numărul angajaților este insuficient pentru a absorbi mai multe proiecte decât cele care sunt deja contractate; sarcinile curente necesită întreaga capacitate. Drept consecință, din cele 34 de proiecte care fac parte din portofoliu pentru ambele priorități, există în prezent numai 4 proiecte finanțate prin AP2 și 2 prin AP3. În Unitatea SIMS, există oportunități de reducere a gradului de încărcare a personalului prin eficientizarea activității (proceduri de lucru, distribuția sarcinilor, mai puține sarcini ad-hoc), dar aceasta nu va oferi o soluție pe termen scurt. Deci, pentru a spori capacitatea de absorbție a ambilor beneficiari, este necesar să se ocupe urgent posturile vacante din direcțiile vizate. În plus, angajarea de personal și externalizarea activităților legate de sarcinile curente ale acestora (de exemplu, funcția de help-desk pentru Unitatea de Coordonare SMIS și externalizarea implementării unor acțiuni din planul de comunicare pentru Compartimentul de Comunicare), precum și sarcinile legate de managementul proiectului.

De asemenea, este esențială stabilirea unei mai bune demarcații a sarcinilor și o mai bună cooperare legată de achiziții între serviciul de implementare și beneficiar deoarece există în prezent riscuri privind stabilirea obligațiilor și a răspunderii legale. Este nevoie de acorduri de implementare între aceste structuri. Pentru a crește capacitatea pe termen lung, este necesară îmbunătățirea procedurilor de implementare ale AM POAT, pregătirea unui manual special de proceduri al beneficiarului și revizuirea distribuirii sarcinilor în cadrul SC SMIS, precum și proceduri de lucru

¹ Riscul de dezangajare este calculat ca diferență dintre alocări și certificare (alocări cu un decalaj), conform regulii N+3/2, plus pre-finanțarea. Alocările pentru 2007 sunt realocate de-a lungul perioadei rămase de șase ani. În cadrul raportului, regula N+3/2 este calculată pornind de la alocări cu un decalaj de 3/2 ani luând în considerare și prefinanțarea.

interne. Recomandări detaliate sunt furnizate în raportul privind analiza gradului de încărcare cu sarcini a personalului.

Posibilități de noi proiecte și consecințe pentru criteriile de eligibilitate

Ca parte a evaluării, a fost făcut un inventar al posibilelor noi proiecte care ar putea fi adăugate la portofoliul de proiecte, în baza experienței internaționale. Rezultatul acestui exercițiu indică faptul că există în principal posibilități de a adăuga proiecte noi la portofoliul pentru AP1. Pentru a facilita acele idei de proiecte, sunt necesare unele amendamente legate de solicitanți (de exemplu, adăugarea Fundației Centrelor pentru Afaceri și Inovare, Institutului Național de Statistică, universităților etc). Pentru AP2, portofoliul existent de proiecte este complet, singurele activități noi identificate sunt activitățile Serviciului Coordonare SMIS ce ar putea fi externalizate. De asemenea, pentru AP3, nu este necesară modificarea criteriilor de eligibilitate deoarece oferă suficiente posibilități de a acoperi activitățile suplimentare identificate.

Previzionarea financiară în baza portofoliului de proiecte și a portofoliului+

În baza portofoliului de proiecte disponibile și a ideilor de proiecte nou identificate de experți (portofoliu+), a fost realizată o previziune legată de contractare și certificare. Rezultatele la nivelul AP sunt prezentate mai jos:

Tabelul 1: Scenariu privind contractarea și certificarea pe baza portofoliului de proiecte (în RON), pe baza datelor obținute până la sfârșitul anului 2011

	Alocări (2015) ²	Contractare - P (2015)	Contractare - P+ (2015)	Certificare - P (2015)	Certificare - P+ (2015).	Certificare - P+ (2015) –accel.
POAT	737 299 868	913 190 767	991 316 392	390 516 757	429 784 355	511 800 472
AP_1	358 575 162	744 804 862	794 948 237	302 170 950	325 601 578	404 947 824
AP_2	231 233 298	102 406 798	113 640 548	55 575 709	61 821 958	64 651 571
AP_3	147 491 408	65 979 107	82 727 607	32 770 099	42 360 819	42 201 077

* Informațiile din coloanele 2+6 sunt bazate pe date până la finalul lui 2011. Informațiile din coloana 7 conțin cele mai recente date, până la luna mai 2012.

Pentru DMI 1.3, DMI 2.2-2.4 și DMI 3.2 nu este nicio diferență între portofoliul existent de proiecte (scenariul P) și portofoliul cu noi idei incluse (scenariul P+)

Conform scenariului P+, contractarea s-ar putea apropia de suma de 1 miliard RON pentru PO AT în ansamblu, ceea ce este mult peste alocări. Totuși, nu se așteaptă ca certificarea să crească semnificativ și, prin urmare, riscul de dezangajare rămâne.

Pe total, în scenariul P+ se așteaptă o creștere a contractării de aproape 600 mil Ron în comparație cu scenariul de bază și cu 78 mil. RON în comparație cu scenariul care ia în calcul portofoliul de proiecte, în special datorită AP1 (DMI 1.1). Creșterea certificării este de 200 și 40 mil. RON, comparativ cu scenariul de bază și respectiv cel cu portofoliul de proiecte. Dacă se ia în calcul accelerarea absorbției fondurilor POAT în primele cinci luni ale anului 2012, atunci se așteaptă ca certificarea să depășească 500 mil. RON. În acest scenariu nu se vor certifica 225 mil.

² Cifre preluate de la: Guvernul României, Ministerul Finanțelor Publice, Documentul cadrul de implementare al Programului Operațional Asistență Tehnică 2007-2013

Opțiuni de realocare

Prin includerea portofoliului existent de proiecte și a portofoliului+ în previziunea financiară, rezultatele pentru contribuția la pericolul dezangajării și insuficiența fondurilor sunt următoarele:

Tabelul 2: Contribuție la pericolul de dezangajare în baza portofoliului de proiecte (+) (cifre în RON)

		Scenariul portofoliului curent de proiecte		Scenariul portofoliului+		
	Fonduri rămase de contractat - 31.12.2012	Fonduri rămase de certificat - 31.12.2012	Contribuție la pericolul dezangajării Diferența dintre certificare și N +3/2 31.12.2012	Contribuție la pericolul dezangajării Diferența dintre certificare și N +3/2 31.12.2012	Contribuție la pericolul dezangajării: diferența dintre certificare și N+3/2 31.12.2012	Contribuție la pericolul dezangajării Diferența dintre certificare și N +3/2 31.12.2012
	Pe baza datelor obținute până la sfârșitul anului 2011			Pe baza datelor obținute până în luna mai 2012	Pe baza datelor obținute până la sfârșitul anului 2011	Pe baza datelor obținute până în luna mai 2012
POAT	2 799 009	629 294 164	-20 699 735	9 367 726	-20 699 735	9 367 726
AP_1	-293 105 533	261 330 945	33 609 642	59 228 288	33 609 642	59 228 288
AP_2	189 551 344	220 914 982	-26 270 664	-23 349 978	-26 270 664	-23 349 978
AP_3	106 353 198	147 048 237	-28 038 713	-26 510 584	-28 038 713	-26 510 584
DMI_1.1	-346 193 226	91 239 143	48 146 791	69 816 689	48 146 791	69 816 689
DMI_1.2	-18 057 141	34 156 502	-4 506 992	-2 048 059	-4 506 992	-2 048 059
DMI_1.3	35 530 262	67 351 176	-4 886 055	-4 308 904	-4 886 055	-4 308 904
DMI_1.4	35 614 572	68 584 124	-5 144 101	-4 231 439	-5 144 101	-4 231 439
DMI_2.1	57 393 620	59 042 696	-8 723 673	-10 366 089	-8 723 673	-10 366 089
DMI_2.2	24 498 856	34 000 681	-7 758 672	-7 667 356	-7 758 672	-7 667 356
DMI_2.3	29 678 833	30 917 410	-1 375 495	1 001 996	-1 375 495	1 001 996
DMI_2.4	77 980 035	96 954 194	-8 412 824	-6 318 530	-8 412 824	-6 318 530
DMI_3.1	71 491 867	100 437 318	-18 840 992	-17 312 863	-18 840 992	-17 312 863
DMI_3.2	34 861 332	46 610 919	-9 197 721	-9 197 721	-9 197 721	-9 197 721

Deoarece este nevoie de timp înainte ca proiectele, prevăzute în scenariile cu portofoliul de proiecte și portofoliul+, să genereze plăți, nu există diferențe majore între concluziile scenariilor de bază și cu portofoliul+ de proiecte, pentru 2012. Astfel, în baza scenariului cu portofoliul+ de proiecte, sunt identificate următoarele opțiuni:

- Realocarea de la AP2 și AP3 la DMI1.1 și DMI1.2 pentru a acoperi toată finanțarea insuficientă
- Realocarea din AP2 și AP3 numai către DMI1.1. Conform scenariului care ia în calcul portofoliul curent de proiecte și luându-se în considerare creșterea ratei contractării și a certificării în perioada ianuarie – mai 2012,, s-ar putea realoca rezonabil un total de 118 mil. RON, presupunând că se păstrează ritmul curent de certificare. Această estimare se bazează pe diferența calculată dintre alocări și certificare în cadrul DMI 1.1. la sfârșitul anului 2015. În scenariul cu portofoliul+ de proiecte, această sumă ajunge la 132 mil RON.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

- Realocarea de la alte PO către POAT pentru a răspunde ritmului de contractare al AP1 - nu poate fi considerată o opțiune viabilă având în vedere pericolul general al dezangajării pentru program
- Realocarea din POAT către alte PO - o opțiune viabilă, dar suma depinde de mai mulți factori, de exemplu, contractarea din 2012 și rata de certificare.

Consecințele pentru indicatori

Dacă ar fi efectuate realocări în cadrul programului, aceasta ar putea afecta ușor obiectivul global. Efectele asupra indicatorilor diferă în funcție de opțiunea aleasă. AP1 și AP2 contribuie la obiectivul specific 1 (sprijin și instrumente corespunzătoare pentru implementarea instrumentelor structurale), realocarea din AP2 va afecta unii indicatori (de exemplu, ghiduri, evenimente legate de schimbul de experiență, zile de instruire). Dacă este aleasă opțiunea de a realoca fonduri către alte PO, ar putea fi amendate țintele pentru AP1 (de exemplu, numărul de studii și zile de instruire). Obiectivul specific 2 (comunicarea) va fi afectat de o posibilă realocare (prin reducerea țintelor cu privire la sensibilizarea publicului, și realizarea de studii). Totuși, nu toate realocările de fonduri vor implica o reducere a țintelor deoarece acestea sunt realizate la costuri mai mici.

Concluzii

- În baza proiectelor contractate, alocările pentru AP2 și AP3 nu vor fi folosite în întregime dacă nu sunt introduse măsuri suplimentare până la sfârșitul perioadei de programare. Pentru ambele axe prioritare, contractarea, plățile și certificarea sunt chiar mult în urma nivelurilor relevante de alocări.
- Rata de contractare pentru AP1 este bună și, în cazul în care accelerarea suplimentară, identificată în perioada ianuarie – mai 2012, se va menține, până în data de 31.12.2013, se așteaptă să fie contractate aprox. 186% din fonduri, în scenariul cu portofoliul+ de proiecte. Diferitele DMI din AP1 urmează căi diferite, DMI1.1 depășind celelalte 3 DMI-uri în ceea ce privește contractarea, plățile și certificarea. Conform scenariului de bază, numai pentru DMI1.1 nu există pericolul dezangajării, în timp ce celelalte 3 DMI sunt în pericol încă din acest an. Cu toate acestea, este de așteptat ca DMI 1.2 să nu contribuie, după 2012, la intensificarea pericolului de dezangajare.
- Cei doi beneficiari principali ai AP2 și AP3 au în prezent o capacitate insuficientă în privința personalului de a absorbi mai multe proiecte decât cele deja contractate. Sarcinile curente la care se adaugă sarcinile legate de implementarea proiectelor necesită întreaga capacitate a oamenilor deja angajați. De aceea, fără măsuri suplimentare, beneficiarii nu vor putea să absoarbă (complet) proiectele din portofoliu.
- De aceea, atât pentru Compartimentul de Informare, cât și pentru Serviciul Coordonare SMIS, capacitatea ar putea fi generată prin internalizarea și externalizarea activităților. Pentru ambele structuri este necesară angajarea de personal suplimentar. Pe lângă aceasta, posturile blocate și libere trebuie să fie ocupate.
- În ceea ce privește opțiunile de implementare a mai multor proiecte prin adăugarea proiectelor din portofoliu, se poate concluziona că:
 - Pentru AP2, lista activităților din portofoliu este destul de completă. Singurele aspecte care ar putea fi adăugate sunt activitățile care pot fi externalizate de Unitatea SMIS (consultați secțiunea de mai sus). Aceasta nu ar necesita costuri eligibile, activități, solicitanți sau grupuri țintă în plus.
 - AP 3 oferă deja destule posibilități și nu există schimbări generale necesare legate de costurile eligibile, activități, solicitanți și grupuri țintă.
- Chiar dacă portofoliul și proiectele convenite în timpul focus grupurilor sunt luate în considerare (scenariul portofoliului+), atât AP2, cât și AP3 nu și-ar îndeplini alocările

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

pentru 2007 la rata curentă de certificare. Pentru AP2, scenariul care ia în calcul portofoliul curent de proiecte indică niveluri de contractare chiar sub alocările din 2010, adică mai puțin de jumătate din alocări se așteaptă să fie contractate. Previziunile de contractare pentru AP3 indică de asemenea că nu se așteaptă ca alocările să fie contractate cu și fără proiectele din portofoliul de proiecte. Chiar dacă proiectele din portofoliu sunt incluse în previziune, contractarea ar fi aproximativ jumătate din alocări.

- Este clar că AP1 este „motorul” POAT. Inventarul noilor idei de proiecte bazate pe experiența internațională și pe nevoile beneficiarilor implicați indică faptul că nu este necesară amendarea în mare măsură a eligibilității costurilor sau activităților. În ceea ce privește solicitanții, sunt necesare unele modificări
- Analizând creșterea absorbției, este de notat că scenariul care ia în calcul portofoliul+ este mai optimist pentru AP1 în comparație cu AP2 și AP3. La ritmul actual al absorbției accelerate din 2012 va exista o certificare proiectată de 46 mil. RON mai mult decât angajamentul actual pentru AP1 la sfârșitul anului 2015, dacă sunt implementate toate proiectele din scenariul care ia în calcul portofoliul+. Rezultatele scenariilor LOTHAR + sugerează ca nivelul de contractare prevăzut în portofoliul+ va schimba valorile certificate cu 93 mil RON, dacă se iau în considerare și cele mai recente informații până la mai 2012.

Recomandări

- Îmbunătățirea capacității de absorbție prin dezvoltarea capacității la nivelul beneficiarului (pregătirea și implementarea proiectelor) și simplificarea procedurilor de autorizare a plăților. Este necesar un timp mai scurt de finalizare a certificării.
- Luarea în considerație a extinderii listei de activități și beneficiari din AP1 în baza proiectelor identificate
- Luarea în considerație a opțiunilor de realocare prezentate
- Asigurarea urmăririi ideilor de proiecte identificate
- Îmbunătățirea mecanismelor și a procedurilor interne de achiziții
- Urmărirea recomandărilor analizei gradului de încărcare cu sarcini a personalului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Lista Acronimelor

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare si Plată
AM	Autoritatea de Management
AP	Axa Prioritară
BEDR	Banca Europeană pentru Dezvoltare Regională
BEI	Banca Europeană de Investiții
CC	Contract Cadru
CDT	Cercetare și dezvoltare tehnologică
CE	Comisia Europeană
CI	Compartimentul Informare, ACIS
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DAT	Direcția Asistență Tehnică, Ministerul Afacerilor Europene
DCS	Direcția Coordonare de Sistem ACIS
DLAF	Departamentul de Luptă Antifraudă
DMI	Domenii Majore de Intervenție
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FSC	Fonduri Structurale și de Coeziune
FSE	Fondul Social European
IS	Instrumente Structurale
L	Luna
Lothar	Model financiar folosit pentru previziune si monitorizare
MEUR	Milion de Euro
MP	Manager de proiect
OI	Organism Intermediar
PO	Program Operațional
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
Q	Întrebare de evaluare
RAI	Raportul Anual de Implementare
RE	Raport de Evaluare
RF	Raportul Final (de progres)
RI	Raport Inițial
RL	Raport Lunar
RP	Raport de Progres
RPF	Regulamentul de Organizare și Funcționare
SC SMIS	Serviciul Coordonare SMIS
SI	Serviciul de Implementare
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației
TdR	Termeni de Referință
UCE	Unitatea Centrală de Evaluare - ACIS, Ministerul Afacerilor Europene
UE	Uniunea Europeană

Terminologia Lothar+

Termen tehnic	Descriere
Alocare financiară	Tip de alocare diferențiată (pe țări și programe operaționale) care acoperă costul total, în anul financiar curent, al obligațiilor juridice contractate pentru operațiuni care urmează să fie efectuate pe parcursul a mai mult de un an financiar. Acest tip de alocare constituie limita superioară a cheltuielilor care pot fi angajate în cursul exercițiului financiar. Fondurile alocate diferențiate sunt introduse pentru a gestiona operațiile multianuale, plățile aferente putând fi făcute în cursul anului de angajament și în următorii ani. Alocările diferențiate sunt utilizate în principal pentru Fondurile Structurale și Fondul de coeziune.
Bugetele contractate	În cadrul unui OP, bugetul contractat este precizat în acordul financiar dintre autoritatea contractantă și beneficiar. Bugetul contractat ar putea fi mai mic decât bugetul, transmis în propunerea de proiect, așa cum este supus evaluării.
Plăți certificate	Plăți verificate pentru conformitatea cu reglementările.
Regula N+2/3	Conform regulii N+2/3, Comisia va anula automat orice parte a unui angajament bugetar dintr-un program operațional care nu a fost utilizată pentru plata plăților de pre-finanțare sau intermediare sau pentru care nu a fost trimisă o cerere de plată în conformitate cu articolul 86 până la data de 31 decembrie din al doilea/al treilea an de după anul angajamentului bugetar din cadrul programului, cu unele excepții (acestea includ întreruperi majore ale unor proiecte, sau cazuri în care rambursarea a fost suspendată de către CE, plăți care au fost limitate din cauza lipsei de resurse bugetare, sau în cazuri de forță majoră). Prin introducerea regulii N +2 /3, CE urmărește: <ul style="list-style-type: none">· Să crească ritmul de cheltuire a fondurilor alocate și să evite înghețarea fondurilor sau păstrarea lor inactivă pentru mai mulți ani· Să evite finanțarea proiectelor neviabile· Să încurajeze planificarea pe termen lung și rentabilitatea
Dezangajarea automată	Comisia va anula automat orice parte a unui angajament bugetar dintr-un OP care nu a fost utilizată pentru plata pre-finanțării și a plăților intermediare sau pentru care nu a fost trimisă o cerere de plată în conformitate cu articolul 86 până la data de 31 decembrie din al treilea an de după anul angajamentului bugetar (n+3) sau din al doilea an de după anul angajamentului bugetar din cadrul programului (n+2) cu excepțiile menționate în Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 și CR Nr. 539/2010.
Risc de dezangajare	Termenul este definit ca diferența dintre cheltuielile certificate plus prefinanțarea, minus alocări, aferente ultimilor doi sau trei ani. Cu alte cuvinte, este diferența dintre certificare și regula N+2/3, ultima fiind calculată ca sumă a alocărilor, în funcție de aplicabilitatea regulii N +2 /3, din care se deduce pre-finanțarea, în valoare de 9% pentru POAT. Alocarea financiară pentru 2007 a fost împărțită la 6, iar fiecare parte rezultată a fost adăugată la cei șase ani ramași din perioada de programare În prezentul proiect riscul de dezangajare este calculat ca alocări financiare –(sume certificate + pre+finanțări). Dacă suma rezultată este negativă, atunci respectiva suma se află în risc de dezangajare